

Бібліографії

ІЗ НАУКОВОЇ СПАДЩИНИ ПРОФЕСОРА РОМАНА КИРЧІВА (1930—2018).

Бібліографія публікацій у виданнях
«Вісник НТШ», «Записки НТШ»,
«Міфологія і фольклор»,
«Народна творчість та етнографія»,
«Народознавчі зошити»

Роман ГУЗІЙ

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4134-956X>

кандидат історичних наук,
старший науковий співробітник,
Інститут народознавства НАН України,
відділ етнології сучасності,
проспект Свободи, 15, 79000, Львів, Україна,
e-mail: etnomod@ukr.net

Віра БІЛОУС

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7848-180X>

кандидатка історичних наук,
старша наукова співробітниця,
Інститут народознавства НАН України,
відділ етнології сучасності,
проспект Свободи, 15, 79000, Львів, Україна,
e-mail: bilka3@gmail.com

14 квітня цього року минуло 95 років від дня народження світлої пам'яті Романа Федоровича Кирчіва (1930—2018) — видатного українського вченого, одного з патріархів української народознавчої науки другої половини XX — початку XXI ст. Наукова спадщина дослідника, який від кінця 1972 р. й до останніх днів свого земного життя невтомно працював у стінах Інституту народознавства НАН України, — національно значуща, ґрунтовна, різногранна й охоплює сотні наукових праць із царини етнології, фольклористики, літературознавства, театрознавства тощо. Доглибне її осмислення, а також вивчення архівних матеріалів та епістолярію професора, укладання життєпису та повної бібліографії авторських публікацій — предмет окремої біобібліографічної студії, яка ще чекає «свого часу». Вочевидь, що її звершення насамперед є справою честі великої плеяди учнів професора, які зросли під його батьківським крилом і мудрим наставництвом.

Добрий зачин для цього вже зроблено, позаяк у різний час у низці видань, насамперед у журналі «Народознавчі зошити», з'являлися більш чи менш розлогі розсліди про життя й діяльність Р. Кирчіва¹ та рецензії на його книги. У 2000-му й на початку 2010-го років також вийшли друком бібліографічні покажчики праць ученого, що інформують про значну частину його доробку². Чимало цінних розвідок (як наукових монографій³, так і численних

¹ Дем'ян Г. Духовне середовище становлення і розгортання наукової діяльності Романа Кирчіва. *НЗ*. 2000. № 3. С. 390—413; Глушко М. Роман Кирчів — невтомний член НТШ в Україні. *НЗ*. 2010. № 1—2. С. 29—37; Луньо Є. Роман Кирчів і його роль у заснуванні відділу фольклористики Інституту народознавства НАН України. *НЗ*. 2000. № 3. С. 454—464; Кузьменко О., Пастух Н., Харчишин О. Фольклористичний доробок Романа Кирчіва у XXI ст. *НЗ*. 2010. № 1—2. С. 9—22; Пилипчук С. «Не щадячи ні трудів, ані поту...»: франкознавчі студії Романа Кирчіва. *НЗ*. 2010. № 1—2. С. 41—46; Тарас Я. Професор Роман Кирчів у моїй пам'яті: людський вимір (до 95-річчя вченого). *НЗ*. 2025. № 4. С. 1011—1018 та ін.

² Роман Кирчів: Бібліографічний покажчик. Укл. В. Яблонська. Львів: Інститут народознавства НАН України, 2000. 92 с.; Роман Кирчів: Біобібліографічний покажчик. Укл. В. Яблонська. Львів: Інститут народознавства НАН України, 2010. 216 с.

³ Кирчів Р. Двадцять століття в українському фольклорі. Львів: Інститут народознавства НАН України, 2010. 536 с.; Кирчів Р. Етнографічно-фольклористична діяльність «Руської трійці». 2-ге вид., поправл., доповн. Львів: Інститут народознавства НАН України, 2011. 422 с.;

статей в українознавчих збірниках і журналах) дослідник оприлюднив і впродовж подальшого періоду своєї активної творчої діяльності.

У цій розвідці звертаємо увагу лише на частину цього великого спадку, а саме: на публікації вченого у двох відомих виданнях Наукового товариства імені Шевченка («Вісник НТШ», «Записки НТШ») і добре знаних в Україні та за її межами часописів «Народознавчі зошити», «Народна творчість та етнографія», «Міфологія і фольклор». Від початку 1990-х років і до травневих днів 2018 р., коли душа незабутнього Романа Федоровича відійшла в засвіти, лише в цих п'яти виданнях з'явилося понад сто його публікацій, присвячених історії українського народознавства, теорії й методології сучасних етнологічних і фольклористичних досліджень, різним пластам і явищам народної традиційності⁴. Крім того, учений також опублікував низку статей про подвижників сучасної української та зарубіжної науки, багато рецензій і відгуків на їхні книги, деякі генеалогічні розвідки, спогади, нотатки тощо.

Для чіткішого окреслення основних векторів дослідницьких пошуків Р. Кирчіва всі ці різноманітні й різночасові публікації в зазначених виданнях укладено тематично. За потреби до тих чи інших бібліографічних позицій даємо короткі примітки або ж (якщо стаття має виокремлені підрозділи) авторову рубрикацію надрукованого матеріалу (виділено курсивом).

І. Публікації про становлення українського народознавства й подвижників національної та зарубіжної науки і культури ХІХ — першої половини ХХ ст.

1. Кирчів Р. Активізація народознавчих досліджень на західноукраїнських землях під впливом

Кирчів Р. Маркіянове сузір'я. Ті, кого пробудив, «воодушевнив» і повів за собою Маркіян Шашкевич. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012. 98 с.; Кирчів Р. Студії з українсько-польського етнокультурного пограниччя. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2013. 462 с.; Кирчів Р. Історія української фольклористики. Т. 1. Преромантична і романтична фольклористика. Львів: Інститут народознавства НАН України, 2017. 524 с.

⁴ Поза тим є ще великий корпус публікацій у багатьох інших виданнях («Бойки», «Дзвін», «Вісник Львівського університету», «Новітня доба», «Українське літературознавство» та ін.).

подій 1848 року (до 150-річчя «Весни народів»). Народознавчі зошити (далі — НЗ). 1998. № 4. С. 337—340.

* Короткотривале поживлення українського наукового, літературного, театального життя в пореволюційній Австрії (1848—1849 рр.), народознавчий вектор діяльності товариства «Галицько-Руська Матиця», Я. Головацького, І. Озаркевича та ін.

2. Кирчів Р. Великий подвижник українського народознавства (до 130-річчя від дня народження Володимира Гнатюка). НЗ. 2001. № 3. С. 651—654.

3. Кирчів Р. Видання, що зацікавило Тараса Шевченка («Запорожская старина» Ізмаїла Срезневського). Записки НТШ. Львів, 2014. Т. 266: Праці Філологічної секції. С. 186—211.

* «Запорожская старина» — збірник історичних, фольклорних, літературних матеріалів, що виходив у Харкові в 1833—1838 рр. з ініціативи й за редакцією одного з провідних представників українського романтизму І. Срезневського (1812—1880).

4. Кирчів Р. Візія українського етнокультурного простору в народознавчих вивченнях першої половини ХІХ ст. НЗ. 2017. № 4. С. 778—783.

* Соборницьке бачення української етнічної історії, культури, мови галицьких і наддніпрянських учених (І. Могильницький, М. Шашкевич, І. Вагилевич, М. Максимович, П. Лукашевич та ін.).

5. Кирчів Р. Внесок Івана Огієнка в українську етнографію і фольклористику. Народна творчість та етнографія (далі — НТЕ). 1995. № 4—6. С. 9—18.

* Народознавча спадщина подвижника культурно-наукового, громадського й релігійного життя України, вченого-мовознавця, етнолога, історика Церкви І. Огієнка (1882—1972).

** Під такою самою назвою стаття опублікована й у журналі «Народознавчі зошити» (НЗ. 1995. № 5. С. 257—264).

6. Кирчів Р. Давнє бойківське село (Етнографічний документ з архіву Івана Франка). НТЕ. 1993. № 3. С. 70—74.

* Про народознавчі зацікавлення, громадсько-культурну діяльність галицького священика Луки Данкевича та деякі його записи, що збереглися в архіві І. Франка. Публікацію цих матеріалів («Пропам'ятне письмо про стан бойків у Синевідському Нижнім. 1841 рік») подано в тому самому номері журналу (с. 74—78).

7. Кирчів Р. Двохсотлітні роковини нового українського письменства. НЗ. 1998. № 6. С. 664—666.

* Про історичну значущість «Енеїди» Івана Котляревського для українства, урочистості, які до 100-річчя видання перших

її частин організувало Наукове товариство імені Шевченка у Львові (1898 р.), та заходи, що належить провести в Україні з нагоди 200-ліття цієї знаменної події.

8. Кирчів Р. До ювілею «Towarzystwa Ludoznawczego». *НЗ*. 1995. № 3. С. 174—176.

* Діяльність Польського народознавчого товариства (засноване 1895 р. у Львові) та його внесок у дослідження польської й української етнокультур.

9. Кирчів Р. Донаукові зацікавлення українським фольклором та етнографією. *НТЕ*. 2005. № 1. С. 40—48.

* Початок публікації. Зміст: Відгомін фольклорної традиції в писемних пам'ятках давньої Руси-України; Відомості про український фольклор у джерелах пізньої княжої доби і наступних віків (XIII—XVII ст.).

10. Кирчів Р. Донаукові зацікавлення українським фольклором та етнографією. *НТЕ*. 2005. № 2. С. 50—59.

* Продовження публікації. Зміст: Відомості про український фольклор у старопольських історичних і літературних пам'ятках; Українські пісні в рукописних пісennиках і друках XVII ст.; Звертання до усної народної творчості в українських літературних й історичних пам'ятках XVI—XVII століть.

11. Кирчів Р. Донаукові зацікавлення українським фольклором та етнографією. *НТЕ*. 2005. № 3. С. 52—65.

* Закінчення публікації. Зміст: Фольклорна традиція в культурному житті України XVIII — початку XIX ст. (Твори українського фольклору в рукописних і друкованих збірниках XVIII — початку XIX ст.; Вплив усної народної творчості на українську літературу XVIII — початку XIX ст.; Зацікавлення українським фольклором поза Україною; Основні аспекти культурного вияву українського фольклору, що вели до його донаукового вивчення).

12. Кирчів Р. Епізод з ранньої української фольклористики в Галичині. *Вісник НТШ*. 2006. Ч. 35. С. 33—34.

* Ідеться про свідчення польського й українського народознавця Зоріана Доленги-Ходаковського (1784—1825) стосовно фольклористичної роботи культурно-просвітницького товариства українських священників Перемишля (заснував церковний діяч і мовознавець Іван Могильницький у 1816 р.).

13. Кирчів Р. Епізод із ранньої українсько-польської співпраці у фольклористичній. *Міфологія і фольклор* (далі — *МФ*). 2011. № 2. С. 5—18.

* Предмет розгляду — незакінчена рукописна розвідка польського фольклориста й письменника Юзефа Дуніна-Борковського (1809—1843) про збірки українських пісень Вацлава з Олеська, К. Вуйцицького, Я. Конопки і Ж. Паулі та його співпраця з І. Вагилевичем і Я. Головацьким. У До-

датку (с. 15—18) Р. Кирчів подав (із деякими поясненнями) український переклад збереженої частини статті Ю. Дуніна-Борковського.

14. Кирчів Р. З родової саги. *НЗ*. 2010. № 1—2. С. 69—81.

* Генеалогія роду Кирчівих (мешканців бойківського села Корчина на Сколівщині), ряд представників якого в XIX — на початку XX ст. були діяльними учасниками українського громадсько-культурного й суспільно-політичного життя.

15. Кирчів Р. «Запорожская старина» — явище романтичної фольклористики. *МФ*. 2013. № 2—3. С. 5—26.

* Історія появи, творці, зміст, здобутки й недоліки харківського українознавчого збірника «Запорожская старина» (1833—1838; 6 кн.); концептуальні засади об'єктивної оцінки його історико-культурної та наукової цінності.

16. Кирчів Р. Зв'язки Михайла Зубрицького з Іваном Франком і Володимиром Гнатюком. *НЗ*. 2008. № 3—4. С. 373—377.

* Взаємини, листування, наукова співпраця визначних українських народознавців кінця XIX — початку XX ст.

17. Кирчів Р. Іван Франко і брати Кирчіві: листування. *Записки НТШ*. Львів, 1996. Т. 229: Праці філологічної секції. С. 389—427.

* Публікація 20-ти листів письменників, громадсько-культурних діячів і збирачів фольклору Богдара Кирчіва (1856—1900) та Павла Кирчіва (1862—1916) до І. Франка, передрук некролога І. Франка на смерть Б. Кирчіва. У вступній статті окреслено життєвий шлях та національно-освітню працю братів Кирчівих, їхні взаємини з І. Франком у царині фольклористики й суспільно-політичних змагань українців Галичини та Буковини.

18. Кирчів Р. Катерина Грушевська — дослідниця й редактор українських народних дум. *НЗ*. 1999. № 2. С. 150—153.

* Внесок ученої в українське думознавство (наукова праця над двотомовою збіркою народних дум, опублікованою в 1927 і 1931 рр.).

19. Кирчів Р. Корифей українознавства: До 200-ліття від дня народження Михайла Максимовича. *Вісник НТШ*. 2004. Ч. 31. С. 10—12.

20. Кирчів Р. Концептуальні засади розвитку української фольклористики в працях Філарета Колесси. *НЗ*. 1997. № 4. С. 209—213.

* Наукова спадщина, дослідницька методологія українського фольклориста, етномузиколога Ф. Колесси (1871—1947).

21. Кирчів Р. Листування Володимира Гнатюка з Оленою Кульчицькою. *НЗ*. 2001. № 1. С. 80—89.

* Співпраця етнографа та художниці в справі підготовки ілюстрованих видань про народну міфологію українців. Опублікований епістолярій 1917—1923 рр. налічує 16 листів.

22. **Кирчів Р.** Лицар українського народознавства (до 130-річчя від дня народження Володимира Гнатюка). *Вісник НТШ*. 2001. Ч. 25. С. 26—28.

23. **Кирчів Р.** Маніфест української фольклористики. *НТЕ*. 2006. № 3. С. 53—60.

* Наукове й історико-культурологічне значення видання Михайла Максимовича «Малороссийские песни» (1827). Початок публікації.

24. **Кирчів Р.** Маніфест української фольклористики. *НТЕ*. 2008. № 6. С. 46—59.

* Закінчення публікації.

25. **Кирчів Р.** Міфологіяна Володимира Гнатюка. *НЗ*. 1995. № 1. С. 36—44.

* Міфологознавчий доробок В. Гнатюка (1871—1926), праця вченого над створенням і підготовкою до видання «Нарису української міфології» та ін. Початок публікації.

26. **Кирчів Р.** Міфологіяна Володимира Гнатюка. *НЗ*. 1995. № 2. С. 89—94.

* Закінчення статті.

27. **Кирчів Р.** Народна легенда і поема Івана Вагилевича «Мадей». *НТЕ*. 1992. № 1. С. 12—16.

* Науковий дослід фольклорних і літературних джерел, що стали художньою основою твору, надрукованого 1837 р. у збірнику «Русалка Дністрова».

28. **Кирчів Р.** Одна з ранніх фольклористичних праць Галичини. *Записки НТШ*. Львів, 1995. Т. 230: Праці Секції етнографії та фольклористики. С. 367—384.

* Ідеться про анонімну статтю «Про польські і українські народні пісні» у часописі «Ratnik Narodowy» за 1827 р. З'ясовано, що автор публікації — видавець журналу Людвік Пйонткевич, розкрито новаторство його наукових ідей, методичних засад збору й публікації фольклорного матеріалу.

29. **Кирчів Р.** Постать Ізмаїла Срезневського в українській фольклористичній. *МФ*. 2013. № 1. С. 90—96.

* Внесок І. Срезневського (1812—1880) в дослідження жанрів, поетики українського фольклору, його етнічних ознак, всеслов'янських рис тощо.

30. **Кирчів Р.** Початки наукового зацікавлення українським фольклором (збирання і вивчення). *НТЕ*. 2006. № 1. С. 58—64.

* Ідеться про період становлення українського народознавства наприкінці XVIII — початку XIX ст., етнографічні й фольклорні матеріали В. Рубана, Г. Калиновського, Я. Маркевича, М. Цертелева та ін. Початок публікації.

31. **Кирчів Р.** Початки наукового зацікавлення українським фольклором (збирання і вивчення). *НТЕ*. 2006. № 2. С. 27—36.

* Закінчення статті (народознавчі розсліди початку XIX ст. З. Доленги-Ходаковського, І. Могилянського, Д. Зубрицького, Л. Пйонткевича).

32. **Кирчів Р.** Роль «Просвіти» у розвитку українського народознавства. *НЗ*. 1998. № 5. С. 465—469.

* Організація етнографічної та просвітньої секцій «Просвіти» (1868 р.) і вплив товариства на розгортання етнографічної роботи в Галичині в останній чверті XIX — на початку XX ст.; народознавчі пошуки В. Навроцького, М. Бучинського, О. Терлецького, наукові контакти галицьких і наддніпрянських дослідників.

33. **Кирчів Р.** Сподвижник «Руської трійці» — фольклорист Іван Бірецький. *Записки НТШ*. Львів, 1992. Т. 223: Праці Секції етнографії та фольклористики. С. 45—62.

* Про національно-політичну, культурно-освітню діяльність І. Бірецького (1815—1883), його записи народних пісень і паремій на Лемківщині в 30—40-х роках XIX ст.

34. **Кирчів Р.** Сподвижники й одностуді Маркіяна Шашкевича. *Записки НТШ*. Львів, 2012. Т. 263: Праці Філологічної секції. С. 69—115.

* Історія формування й діяльності гуртка «Руська трійця», участь у народознавчій збирацькій роботі та творенні його літературно-фольклорних видань 1830-х рр. малознаних постатей — М. Верещинського (1793—1882), Г. Ількевича (1801—1841), І. Білінського (1811—1882), М. Кульчицького (1809—1864), М. Козановича (1807—1877), І. Бірецького (1815—1883) та інших сподвижників Шашкевичевого осередку.

35. **Кирчів Р.** Текстологія публікацій фольклорних і етнографічних матеріалів у виданнях НТШ. *НЗ*. 1996. № 4. С. 213—216.

* Ідеться про «Етнографічний збірник», «Матеріали до українсько-руської етнології» — серійні видання Наукового товариства імені Шевченка, які виходили друком наприкінці XIX — початку XX ст.

36. **Кирчів Р.** Українська тема в народознавчій парадигмі Адама Фішера. *НЗ*. 2011. № 4. С. 561—575.

* Життєвий і науковий шлях польського етнолог А. Фішера (1889—1943), його полоністичні й українознавчі розсліди, праця у Львівському університеті в 1920-их — на початку 1940-их рр., зв'язки з українськими народознавцями та ін.

37. **Кирчів Р.** Фольклорист Іван Бірецький. До 200-ліття від дня народження. *НЗ*. 2015. № 2. С. 327—339.

* Народознавча діяльність одного зі сподвижників «Руської Трійці», збирача й дослідника лемківського фольклору І. Бірецького (1815—1883). Із деякими уточненнями, доповненнями статтю републіковано з 223-го тому «Записок НТШ» (див. публ. № 32).

38. **Кирчів Р.** Фольклористика в науковій діяльності Івана Франка (Деякі теоретично-методологічні аспекти). *Записки НТШ*. 2005. Т. 250: Праці Філологічної секції. С. 356—375.

39. **Кирчів Р.** Фольклорна спадщина Григорія Ількевича. *НТЕ*. 1991. № 1. С. 22—33.

* Наукова цінність збірок українських історичних, баладних й обрядових пісень, народних приказок і загадок члена «Руської трійці» Г. Ількевича (1803—1841).

40. **Кирчів Р.** Харківський осередок української фольклористики (перша половина XIX ст.). *НЗ*. 2016. № 1. С. 3—22.

* Початок публікації. Зміст: *Феномен Лівобережжя в українському національно-культурному відродженні; Передумови формування в Харкові осередку української фольклористики; Гурток Ізміла Срезневського.*

41. **Кирчів Р.** Харківський осередок української фольклористики (перша половина XIX ст.). *НЗ*. 2016. № 2. С. 362—383.

* Продовження публікації. Зміст: *Постать Ізміла Срезневського в українській фольклористиці; Українська народна традиція в полі уваги інших відомих харків'ян; Харківський контекст фольклористичного дебюту Осипа Бодяньського і збірника пісень Платона Лукашевича.*

42. **Кирчів Р.** Харківський осередок української фольклористики (перша половина XIX ст.). *НЗ*. 2016. № 3. С. 549—565.

* У завершальному підрозділі публікації («Український фольклор у сфері творчих та наукових зацікавлень молодшого покоління харківських романтиків») висвітлено доробок М. Костомарова, А. Метлинського, М. Білозерського, К. Сементовського, О. Сементовського, В. Пассека, О. Терещенка.

43. **Кирчів Р.** Чий запис пісні про Романа й Оленочку в «Русалці Дністровій»? *НЗ*. 2000. № 3. С. 465—472.

* Розвідка присвячена авторів фольклорного запису, сподвижникові «Руської трійці» Миколі Верещинському (1793—1882).

44. **Кирчів Р.** Це одна маловідома постать ранньої фольклористики в Галичині. *МФ*. 2012. № 1. С. 5—13.

* Про збирача українського фольклору польського священника Міхала Гловацького (1804—1846) та монографію про нього сучасного дослідника В.Ю. Коваліва.

45. **Кирчів Р., Сапеляк О.** Заслужений діяч української культури. *НЗ*. 2004. № 1—2. С. 262—264.

* Життя, науково-організаційна діяльність, народознавчий доробок українського вченого Зенона Кузеля (1882—1952).

II. Статті про розвиток українського та зарубіжного народознавства в другій половині XX — на початку XXI ст. Спогади про визначних діячів науки і культури

46. **Кирчів Р.** Від чого залежала доля українського народознавства. *НТЕ*. 1991. № 4. С. 32—36.

* Про згубний вплив на розвиток української етнокультури й народознавства радянського ідеологічного тоталітаризму та політики русифікації, потребу українознавчого спрямування національної етнографії, чіткого наукового визначення її предметної сфери тощо.

47. **Кирчів Р.** Дорога в науку. *НЗ*. 2010. № 5—6. С. 509—510.

* Наукове становлення, дослідницький ужинок ученої Інституту народознавства НАН України Оксани Сапеляк.

48. **Кирчів Р.** З біографії історико-етнографічної монографії «Бойківщина». *НЗ*. 2018. № 1. С. 48—56.

* Про тривалий і складний перебіг створення й видання народознавчої праці «Бойківщина» (1983) та її важливе значення для подальшого розвитку етнографічної науки в підрадянській і незалежній Україні.

49. **Кирчів Р.** На концерті хору Дмитра Котка. *НТЕ*. 1992. № 5—6. С. 7—9.

* Спогади про виступ хорового колективу в с. Корчині на Сколівщині в середині 1930-их рр. та повоєнну (після сибірського заслання) діяльність у Львові визначного українського диригента Д. Котка (1892—1982).

50. **Кирчів Р.** Найтепліші спогади про Наталію Сергіївну Шумаду. *НЗ*. 2014. № 3. С. 629—630.

* Пам'ятне слово про визначну українську фольклористку Н. Шумаду (1926—2013). Під назвою «Спогад про Наталію Шумаду» у 2014 р. стаття також опублікована в часописі «Міфологія і фольклор» (№ 3—4. С. 155—156).

51. **Кирчів Р.** Народознавчі матеріали з Чорнобильського краю напередодні катастрофи. *НЗ*. 2008. № 1—2. С. 10—13.

* Результати експедиційної праці науковців львівського Музею етнографії та художнього промислу в селах Поліського й Чорнобильського р-нів Київської обл. (липень 1981 р.).

52. **Кирчів Р.** Орест Зілинський і розробка проблеми загальнонаціонального контексту фольклору українців Карпат. *НТЕ*. 1994. № 1. С. 3—9.

* Методологія, загальноукраїнський вимір наукових студій українського й чеського фольклориста та літературознавця, дослідника пісенної творчості Південної Лемківщини О. Зілинського (1923—1976).

53. **Кирчів Р.** Пам'яті професора Едварда Петрашека. *НЗ*. 2004. № 1—2. С. 245—247.

* Пам'ятне слово про життя, науковий доробок, українознавчі зацікавлення польського етнолога Е. Петрашека (1928—2004), спогади про вченого.

54. **Кирчів Р.** Слово про вченого. *НЗ*. 1998. № 1. С. 14—15.

* Етапи наукового становлення, народознавчий ужиток, науково-організаційна праця українського етнолога Степана Павлюка.

55. **Кирчів Р.** Українка Яна Мирослава Касіяна. *МФ*. 2011. № 3—4. С. 28—38.

* Внесок польського фольклориста та літературознавця Я.М. Касіяна (1933—2010) у дослідження та переклади українських народних дум, казок, легенд і переказів.

56. **Кирчів Р.** Унікальний дослідник. *НЗ*. 2000. № 6. С. 1128—1129.

* Спогади про Романа Гарасимчука (1900—1976) — визначного дослідника народного хореографічного мистецтва українців.

57. **Кирчів Р.** Учений і організатор науки. *НЗ*. 2018. № 1. С. 5—9.

* Дослідницький доробок, науково-організаційна діяльність директора Інституту народознавства НАН України, академіка Степана Павлюка.

III. Наукові праці, присвячені проблемам народознавчої методології та історіографії, етнографічного районування України, вивчення етнокультурних погранич, фольклорних новотворів та ін.

58. **Кирчів Р.** Голодомор у фольклорному відображенні (штрихи до дослідження проблеми). *Вісник НТШ*. 2003. Ч. 29. С. 22—23.

59. **Кирчів Р.** Історіографія етнографічного дослідження Покуття. *НЗ*. 2015. № 1. С. 70—90.

* Здобутки й прогалини народознавчого доробку українських і зарубіжних дослідників XIX — поч. XXI ст. у вивченні традиційно-побутової культури одного з самотутніх етнографічних районів України.

60. **Кирчів Р.** Історія української етнографії. *НЗ*. 1995. № 1. С. 2—4.

* Концептуальні засади створення колективної наукової праці з історії української етнографії.

61. **Кирчів Р.** Двадцять століття в українському фольклорі (Основні аспекти наукової розробки проблеми). *НЗ*. 1999. № 3. С. 318—322.

62. **Кирчів Р.** До проблем етнографічного районування України. *НЗ*. 1995. № 3. С. 129—132.

* Концептуальне бачення проблем і шляхів їх наукового розв'язання (заповнення прогалин у народознавчому вивчен-

ні певних ареалів етнічної території; масштабне картографування етнокультурних явищ і створення етнографічних атласів; корекція, виправлення суб'єктивних, хибних понять і визначень та ін.).

63. **Кирчів Р.** Етнокультурне пограниччя: контури предметного поля й методологічні засади його дослідження. *НЗ*. 2009. № 5—6. С. 594—607.

64. **Кирчів Р.** Концепт «преромантична і романтична фольклористика». *МФ*. 2014. № 3—4. С. 55—72.

* Методологічні, термінологічні, історіографічні аспекти наукової періодизації початкових етапів розвитку української фольклористики.

65. **Кирчів Р.** Народний анекдот на шляху до визнання в українській фольклористичі. *НЗ*. 2005. № 5—6. С. 493—509.

* Історіографічний аналіз доробку українських і зарубіжних дослідників XIX — поч. XXI ст. у справі нагромадження, публікації й наукового осмислення матеріалів про один із традиційних жанрів усної народної творчості.

66. **Кирчів Р.** Опілля як етнографічно-фольклорний регіон України. *НЗ*. 2005. № 1—2. С. 50—59.

67. **Кирчів Р.** «Подай же руку козакові і серце чистее подай». *НЗ*. 2014. № 3. С. 462—466.

* Про пісню «Podaj rękę Ukrainie», поширену в Польщі під час Євромайдану, та її переклик із Шевченковим віршем «Полякам».

68. **Кирчів Р.** Покуття як історико-етнографічний район України. *НЗ*. 2017. № 1. С. 3—22.

* Зміст: Назва «Покуття»; Природно-географічна фізіономія Покуття; Людність Покуття; Покуття в українському етно- і націогенезі та історії України; Представники інших етносів, інонаціональні меншини на Покутті; Покутський говір; Покуття в українській літературі і мистецтві.

69. **Кирчів Р.** «Радянський фольклор» — реальність чи фікція?... *НЗ*. 2004. № 5—6. С. 627—644.

* Зміст: Із історії появи, мотивації і наукового вжитку поняття «радянський фольклор»; Незакінчена дискусія про «радянський фольклор»; Потрібна селекція матеріалу, званого радянським фольклором.

70. **Кирчів Р.** Роль музейних колекцій в активізації сучасних етнографічних досліджень України. *НЗ*. 1995. № 4. С. 198—200.

71. **Кирчів Р.** Традиційне і нове у фольклорі на західноукраїнських землях міжвоєнного двадцятиріччя. *МФ*. 2008. № 1. С. 6—19.

* Початок статті. Зміст: *Збереженість стабільного фольклорного середовища і тягlosti фольклорної традиції; Вираз духу протесту і боротьби проти окупаційних режимів та змагань за волю і державну незалежність України.*

72. Кирчів Р. Традиційне і нове у фольклорі на західноукраїнських землях міжвоєнного двадцятиріччя. *МФ*. 2009. № 1. С. 5—16.

* Закінчення публікації. Зміст: *Карпатська Україна у фольклорній ліриці й епіці; «Золотий вересень» 1939 року в фольклорній трансформації.*

73. Кирчів Р. Три пісні з татового співу. *НЗ*. 2018. № 3. С. 599—607.

* Пісенні твори з бойківського села Корчина на Сколівщині (записані від батька Теодора Кирчіва в 1982 р.).

74. Кирчів Р. Фольклор «серед катастрофи воєн і переворотів». *НЗ*. 2003. № 3—4. С. 405—425.

* Український фольклор перших десятиліть ХХ ст.

75. Кирчів Р. Фольклор у системі новочасної української культури (Основні аспекти предметного окреслення проблеми). *Записки НТШ*. 2001. Т. 242: Праці Секції етнографії і фольклористики. С. 271—306.

* Зміст: *Фольклор як словесна культура; Питання сучасного фольклоротворення і ознак фольклорності словесної новотворчості; Трансмісія і регенерація традиційного фольклору; Збереженість фольклорного середовища; Нові культурні контексти і новий синкретизм сучасного українського фольклору; Нова соціалізація фольклору; Вплив культури міста на усну словесність села; Нове у творенні, поширенні і функціонуванні фольклорного тексту; Проблема делімітації (виокремлення) фольклорного тексту з мовленнєвого потоку; До питання про потребу корекції нормативних ознак фольклорності; Етновизначальна й етноінтегруюча іманентність українського фольклору в сучасності.*

76. Кирчів Р. Фольклор Холмщини і Підляшшя. *НЗ*. 1996. № 5. С. 279—282.

* Історіографія дослідження в ХІХ—ХХ ст. пісенної та прозової творчості українців Холмщини й Підляшшя; характеристика її видів і жанрів, регіональної специфіки та ін.

77. Кирчів Р. Фольклор як одне з джерел дослідження етногенезу населення Українських Карпат. *НЗ*. 1998. № 3. С. 284—287.

78. Кирчів Р. Фольклорна опозиція войовничому атеїзмові (фольклор чудес). *НЗ*. 2003. № 1—2. С. 3—11.

* Аналіз сутності, історія вивчення одного з прикметних явищ новітнього українського буття й фольклоротворення — релігійних рухів та народних оповідей, легенд, пісень про різні незвичайні об'явлення та чуда, що в 1920-х роках поширилися

в підрадянській Україні у відповідь на агресивний наступ більшовицького безбожництва й релігійного блюзнірства.

79. Кирчів Р. Фольклорна рецепція героїки повстанського чину. *Записки НТШ*. 2010. Т. 259: Праці Секції етнографії і фольклористики. С. 541—584.

* Зміст: *Предметно-змістові параметри проблеми; Повстанська народна творчість як стадіальна ланка українського фольклорного процесу; Специфіка творення, фольклорність і фольклоризація повстанських пісень; Українські повстанські пісні в порівняльно-типологічній парадигмі.*

80. Кирчів Р., Купчинський О. Від редакторів тому. *Записки НТШ*. Львів, 1992. Т. 223: Праці Секції етнографії та фольклористики. С. 5—8.

* Про стан і актуальні напрямки розвитку сучасної етнологічної та фольклористичної науки, мету, завдання Секції етнографії та фольклористики НТШ, критерії добору матеріалів до народознавчих випусків «Записок НТШ».

IV. Нотатки з наукових відряджень, експедицій, конференцій

81. Кирчів Р. Конференція в Рожневі. *НЗ*. 2000. № 3. С. 573.

* Про науковий захід, який 11—15 жовтня 1999 р. провела в Рожневі (Чехія) Міжнародна комісія з вивчення народної культури Карпат і Балкан (обговорення стану реалізації науково-видавничого проєкту «Хата в Карпатах»).

82. Кирчів Р. Наукова конференція у Вроцлаві. *НЗ*. 1995. № 6. С. 370.

* Інформація про міжнародну наукову сесію та інші заходи, приурочені до 100-річчя заснування Польського народознавчого товариства (відбулися 9—11 вересня 1995 р.).

83. Кирчів Р. Наукове відрядження до Канади. *НЗ*. 1999. № 4. С. 433—439.

* Про поїздку, що відбулася восени 1998 р. і мала на меті з'ясувати стан збереженості й вивчення в діаспорі української традиційності, перспективи наукової співпраці вчених у дослідженні етнографії та фольклору українців Канади тощо.

84. Кирчів Р. Польові нотатки і матеріали з етнокультурних перехресть. *НЗ*. 2012. № 2. С. 227—240.

* Народознавчі спостереження й матеріали з поїздок до Польщі, здійснених у 1998, 1999 роках із метою вивчення етнокультури автохтонного українського населення Північного Підляшшя та українців, виселених у 1947 р. на північно-польські терени.

85. Кирчів Р., Похилевич Г. Наукова поїздка до Венгожева. *НЗ*. 2000. № 6. С. 1187—1188.

* Про участь в експедиції, що відбулася 21—29 серпня 1998 р. в околицях польського містечка Венгожева (вивчення побуту й традицій українців, депортованих 1947 року з етнічних земель).

86. Р[оман]. К[ирчів]. Відзначення 200-річчя Івана Озаркевича. *НЗ*. 1995. № 4. С. 212.

* Про наукову конференцію та інші ювілейні заходи, що відбулися в Коломиї 29 жовтня 1995 р. на честь подвижника національної культури І. Озаркевича (1795—1854).

V. Рецензії, відгуки, книгоогляди

87. Болтарович З., Кирчів Р. [Рец. на кн.]: Етнаграфія Беларусі: Энцыклапедыя. Мінск: Беларуская савецкая энцыклапедыя імя Петруся Броўкі, 1989. 576 с. *Записки НТШ*. Львів, 1992. Т. 223: Праці Секції етнографії та фольклористики. С. 446—448.

88. Кирчів Р. Дослідницька рецепція подвизництва вченого. [Рец. на кн.]: Іваннікова Л. Яків Новицький. Фольклорист, історик, педагог. Запоріжжя: АА ТанDEM, 2010. 388 с. *МФ*. 2012. № 1. С. 106—108.

89. Кирчів Р. Змістовний внесок у франкознавство й українську фольклористику. [Рец. на кн.]: Пилипчук С. «Галицько-руські народні приповідки»: пареміологічно-пареміографічна концепція Івана Франка. Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2008. 218 с. *МФ*. 2010. № 2. С. 119—121.

90. Кирчів Р. Книжка про анексований етнонім. [Рец. на кн.: Наконечний Є. Украдене ім'я: чому русини стали українцями. Львів: ЛНБ ім. В. Стефаника НАН України, 1998. 162 с.]. *НЗ*. 2000. № 1. С. 187—189.

91. Кирчів Р. Небуденна праця. [Рец. на кн.]: Жеплинський Б.М., Ковальчук Д.Б. Українські кобзарі, бандуристи, лірники. Енциклопедичний довідник. Львів: Галицька видавнича спілка, 2011. 316 с. *НЗ*. 2013. № 2. С. 382—383.

92. Кирчів Р. Перша повна бібліографія «Записок НТШ». *Вісник НТШ*. 2005. Ч. 33. С. 13.

* Про вихід друком важливого науково-довідкового видання — праці Василя Майхера «Бібліографія Записок Наукового товариства імені Шевченка. Томи I—CCXL. 1892—2000» (Львів, 2003).

93. Кирчів Р. Підляський триптих досліджень Юрія Гаврилюка. [Рец. на кн.]: Jerzy Hawryluk. Z dziejów cerkwi prawosławnej na Podlasiu w X—XVII wieku. Bielsk Podlaski, 1993. 224 s.; Ruś podlaska. Podlasie w opisach romantyków. Wyboru dokonał i opracował Jerzy Hawryluk. Bielsk Podlaski, 1995. 148 s.; Jerzy Hawryluk. «Kraje ruskie Bielsk, Mielnik, Drohiczyn»: Rusini-Ukraińcy na Podlasiu — fakty i kontrowersje. Kraków, 1999. 240 s. *НТЕ*. 2001. № 1—2. С. 110—114.

* Рецензія опублікована й у «Записках НТШ» (2001. Т. 242. С. 621—626).

94. Кирчів Р. [Про кн.]: Качкан Володимир. Іван Хланта. Бібліографічний покажчик. Ужгород: Патент, 2008. 458 с. *НЗ*. 2008. № 5—6. С. 568.

95. Кирчів Р. [Про кн.]: Качкан Володимир. «Хлопці, як соколи...». Дрогобич: Коло, 2008. 146 с. *НЗ*. 2008. № 5—6. С. 501.

96. Кирчів Р. [Рец. на кн.]: Василь Івашків. Художня, літературознавча і фольклористична парадигма ранньої творчості Пантелеймона Куліша. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2009. 448 с. + вкл. *Записки НТШ*. Львів, 2010. Т. 259: Праці Секції етнографії і фольклористики. С. 780—784.

97. Кирчів Р. [Рец. на кн.]: Гайдабура Валерій. Театр, захований в архівах: сценічне мистецтво в Україні періоду німецько-фашистської окупації (1941—1944). Наук. редактор Р.Я. Пилипчук. К., 1998. 222 с. *Записки НТШ*. Львів, 1999. Т. 237: Праці Театрознавчої комісії. С. 670—674.

98. Кирчів Р. [Рец. на кн.]: Мушинка М. Володимир Гнатюк: Життя та його діяльність в галузі фольклористики, літературознавства та мовознавства. Париж; Нью-Йорк; Сідней; Торонто, 1987. 332 с. (Записки НТШ: Праці Філол. Секції; Т. 207). *Записки НТШ*. Львів, 1992. Т. 223: Праці Секції етнографії та фольклористики. С. 431—434.

99. Кирчів Р. [Рец. на кн.]: Песні Беласточчыны. Запіс, укладанне, сістэматызацыя тэкстаў, уступны артыкул і каментарыі Міколы Гайдуга. Мінск: Беларуская навука, 1997. 368 с. *Записки НТШ*. Львів, 2001. Т. 242: Праці Секції етнографії і фольклористики. С. 663—668.

100. Кирчів Р. [Рец. на кн.]: Степан Гелей. Ілля Витанович: науково-педагогічна та громадська діяльність. Львів: Вид-во Львівської комерційної академії, 2010. 584 с. *Вісник НТШ*. 2011. Ч. 45. С. 78—79.

101. Кирчів Р. [Рец. на кн.]: Шерей Ю. Нарис історії українських театрів Закарпатської України до 1945 року. Ред. і вступ. статті В. Маркуся та В. Ре-

вудького (Записки Наукового товариства ім. Шевченка. Історично-філософічна секція. Т. 218; Словацьке педагогічне видавництво у Братиславі. Відділ української літератури у Пряшеві. Нью-Йорк; Париж; Сідней; Торонто; Пряшів; Львів, 1993. 412 с.). *Записки НТШ*. Львів, 1999. Т. 237: Праці Театрознавчої комісії. С. 637—643.

102. **Кирчів Р.** [Рец. на кн.]: Українські приповідки. Зібрав Володимир С. Плав'юк; Упоряд., поясн. та ред. Богдан Медвідський, Олександр Макар. Катедра української культури та етнографії ім. Гуцуляків, Альбертський університет. Асоціація українських піонерів Альберти. Канада. Едмонтон, 1996. Т. 2. 297 с. *Записки НТШ*. Львів, 2001. Т. 242: Праці Секції етнографії і фольклористики. С. 643—646.

103. **Кирчів Р.** [Рец. на кн.]: *Bazyli Białokozowicz. Mikołaj Janczuk (1859—1921). Podlaskie skrzyżowanie tradycji słowiańskich*. Olsztyn: Wyższa szkoła pedagogiczna, 1996. 250 s. (Studia i materiały WSP w Olsztynie, № 108). *Записки НТШ*. Львів, 2001. Т. 242: Праці Секції етнографії і фольклористики. С. 647—652.

104. **Кирчів Р.** [Рец. на кн.]: *Na przełęczu światów: 150 ukraińskich baśni, gadek, humoresek i podań ludowych* / Wybrał, przełożył i opracował Jan Mirosław Kasjan. Toruń, 1994. 438 s. *Записки НТШ*. Львів, 1995. Т. 230: Праці Секції етнографії та фольклористики. С. 567—573.

105. **Кирчів Р.** [Рец. на кн.]: *Jakóbiec-Semkowa Milica. Słowiańska pieśń ludowa w polskich przekładach doby romantyzmu*. Wrocław: Wydawnictwo

Uniwersytetu Wrocławskiego, 1991. 308 s. *Записки НТШ*. Львів, 1995. Т. 230: Праці Секції етнографії та фольклористики. С. 563—566.

106. **Кирчів Р.** Системне осмислення цілості Франкового фольклористичного доробку. [Рец. на кн.]: *Пилипчук С. Фольклористична концептосфера Івана Франка*. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2014. 465 с. *НЗ*. 2015. № 2. С. 340—343.

107. **Кирчів Р.** Федір Вовк у новому науковому висвітленні. [Рец. на кн.]: *Франко Оксана. Федір Вовк // Федір Кіндратович Вовк (1847—1918) / редактор Марко Антонович*. Нью-Йорк: ВУАН, 1997. 382 с. *НЗ*. 1999. № 2. С. 266.

* Під назвою «Праця про українського етнографа світової слави» рецензія також опублікована в № 4 журналу «Народна творчість та етнографія» за 1999 рік (с. 135—136).

108. **Кирчів Р.** Цінна публікація. *НЗ*. 1999. № 3. С. 423.

* Про публікацію в часописі «Шлях Перемоги» спогадів і оповідань про Степана Бандеру, які зібрав український історик і фольклорист Григорій Дем'ян.

109. **Кирчів Р.** Чисті джерела патріотизму. [Рец. на кн.]: *Федорусь О.-М. Координати пам'яті*. Львів, 2010. 160 с. *НЗ*. 2010. № 5—6. С. 790.

110. **Кирчів Р., Павлюк С.** [Рец. на кн.]: *Володимир Фенич. Угорська Русь і «Ганнібалова присяга» Михайла Драгоманова: початки інтелектуального завоювання Закарпаття Україною*. Ужгород, 2015. 144 с. *Вісник НТШ*. 2017. Ч. 57. С. 84—86.

* Під назвою «Продовження апологетики абсурду» рецензія також опублікована в № 1 журналу «Народознавчі зошити» за 2018 рік (с. 281—284).